

ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

A14 ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ - ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ERASMUS+

Περιεχόμενα

1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ.....	2
1.1 Το πρόγραμμα Erasmus+.....	2
1.2 Τα είδη κινητικότητας των φοιτητών.....	2
1.3 Διάρκεια της κινητικότητας.....	3
1.4 Πρόγραμμα Erasmus+ στο Πάντειο Πανεπιστήμιο.....	3
1.5 Πρόγραμμα Erasmus+ στο Τμήμα Οικονομικής και Περιφερειακής Ανάπτυξης	4
1.6 Όμιλος Πρακτικής Άσκησης του Παντείου Πανεπιστημίου.....	5
1.7 Ενημερωθείτε για το πρόγραμμα Erasmus+.....	6
2. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ERASMUS+ ΓΙΑ ΣΠΟΥΔΕΣ.....	7
2.1 Διαδικασία επιλογής εξερχομένων φοιτητών.....	7
2.1.1 Προκήρυξη και Πίνακας Συνεργαζόμενων Πανεπιστημίων.....	7
2.1.2 Γενικά κριτήρια επιλογής.....	7
2.1.3 Ακαδημαϊκά κριτήρια επιλογής.....	7
2.1.4 Βήματα για τη διαδικασία επιλογής των φοιτητών.....	8
2.2 Διαδικασία συμμετοχής επιλεγέντων εξερχομένων φοιτητών.....	9
2.2.1 Γενικές πληροφορίες.....	9
2.2.2 Διοικητικές διαδικασίες για μετακίνηση στο Πανεπιστήμιο Υποδοχής.....	10
2.2.3 Διαδικασία και έγγραφα ΠΡΙΝ τη μετακίνηση.....	11
2.2.4 Διαδικασία και έγγραφα ΜΕΤΑ τη μετακίνηση για την αναγνώριση σπουδών.....	13
2.2.5 Επαναληπτική περίοδος Σεπτεμβρίου.....	16
2.2.6 Παράταση σπουδών.....	16
2.2.7 Παραίτηση από τη συμμετοχή στο Πρόγραμμα Erasmus+.....	17
3. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ERASMUS+ ΓΙΑ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ.....	18
3.1 Διαδικασία επιλογής εξερχομένων φοιτητών.....	18
3.1.1 Γενικά κριτήρια επιλογής.....	18
3.1.2 Ακαδημαϊκά κριτήρια επιλογής.....	18
3.1.3 Διάρκεια της κινητικότητας.....	19
3.1.4 Έγγραφα και βήματα για τη διαδικασία επιλογής των φοιτητών.....	19
3.2 Θέσεις Πρακτικής Άσκησης Erasmus+ (Placement Offers).....	21
3.2.1 Τρόποι επιλογής Φορέα Υποδοχής για Πρακτική Άσκηση στην Ευρώπη.....	21
3.2.2 Επιλέξιμοι οργανισμοί για Πρακτική Άσκηση στην Ευρώπη.....	21
3.2.3 Επιλέξιμα κράτη για Erasmus+ Πρακτική Άσκηση στην Ευρώπη.....	22

1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

1.1 Το πρόγραμμα Erasmus+

Το Erasmus+ είναι το πρόγραμμα της Ε.Ε. που αφορά τους τομείς της εκπαίδευσης, της κατάρτισης, της νεολαίας και του αθλητισμού για την περίοδο 2021-2027. Με βάση την επιτυχία του προγράμματος κατά την περίοδο 2014-2020, το Erasmus+ ενισχύει τις προσπάθειές του για αύξηση των ευκαιριών που προσφέρονται σε περισσότερους συμμετέχοντες και σε ευρύτερο φάσμα οργανισμών, εστιάζοντας στον ποιοτικό του αντίκτυπο και συμβάλλοντας σε κοινωνίες πιο συνεκτικές, με μεγαλύτερο οικολογικό προσανατολισμό και καλύτερα ψηφιακά προετοιμασμένες.

Οι Ευρωπαίοι πολίτες θα πρέπει να διαθέτουν σε μεγαλύτερο βαθμό τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις ικανότητες που απαιτούνται σε μια ταχέως εξελισσόμενη κοινωνία που γίνεται ολοένα και πιο κινητική, πολυπολιτισμική και ψηφιακή. Η παραμονή σε μια άλλη χώρα για σπουδές, μάθηση και εργασία θα πρέπει να γίνει κάτι το συνηθισμένο, ενώ η γνώση δύο άλλων γλωσσών πέραν της μητρικής θα πρέπει να είναι ο κανόνας. Το πρόγραμμα αποτελεί βασική συνιστώσα για τη στήριξη των στόχων του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης, του σχεδίου δράσης για την ψηφιακή εκπαίδευση 2021-2027, της στρατηγικής της ΕΕ για τη νεολαία και του προγράμματος εργασιών της ΕΕ για τον αθλητισμό.

1.2 Τα είδη κινητικότητας των φοιτητών

Οι φοιτητές μπορούν να κάνουν χρήση του Προγράμματος Erasmus+ για να πραγματοποιήσουν:

- περίοδο σπουδών στο εξωτερικό σε συνεργαζόμενο Ίδρυμα Ανώτατης Εκπαίδευσης
- πρακτική άσκηση (τοποθέτηση σε θέση εργασίας) στο εξωτερικό σε μια επιχείρηση ή άλλο συναφή χώρο εργασίας.

Η περίοδος κινητικότητας του φοιτητή στο εξωτερικό με το Πρόγραμμα Erasmus+ μπορεί να περιλαμβάνει κινητικότητα και για σπουδές και για πρακτική άσκηση (βλ. παρακάτω 1.3 Διάρκεια της κινητικότητας).

Δικαίωμα συμμετοχής έχουν οι φοιτητές όλων των κύκλων σπουδών: προπτυχιακοί, μεταπτυχιακοί φοιτητές και υποψήφιοι διδάκτορες όλων των Τμημάτων του Πανεπιστημίου.¹ Ο αριθμός των συμμετεχόντων φοιτητών και η διάρκεια σπουδών

¹ Ο πρώτος κύκλος σπουδών αφορά τις προπτυχιακές σπουδές ή ισοδύναμο τίτλο σπουδών, συμπεριλαμβανομένου του σύντομου κύκλου (επίπεδο 5 ή 6 του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων).

Ο δεύτερος κύκλος σπουδών αφορά τις μεταπτυχιακές σπουδές ή ισοδύναμο τίτλο σπουδών (επίπεδο 7 του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων).

Ο τρίτος κύκλος σπουδών περιλαμβάνει τους υποψήφιους διδακτορικού τίτλου (διδακτορικό επίπεδο ή επίπεδο 8 του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων).

καθορίζονται από τις Διμερείς Συμφωνίες που έχουν υπογραφεί ανάμεσα στο Πάντειο και τα αντίστοιχα Πανεπιστήμια του εξωτερικού.

Για να εξασφαλιστεί υψηλής ποιότητας κινητικότητα με μέγιστο αντίκτυπο στους σπουδαστές, η κινητικότητα θα πρέπει να ανταποκρίνεται στις ανάγκες μάθησης και προσωπικής ανάπτυξης των σπουδαστών που συνδέονται με τον εκάστοτε τίτλο σπουδών.

Η περίοδος σπουδών στο εξωτερικό πρέπει να αποτελεί μέρος του προγράμματος σπουδών του σπουδαστή για την απόκτηση ενός τίτλου σπουδών, πρώτου, δεύτερου και τρίτου κύκλου σπουδών). Υποστήριξη παρέχεται επίσης για πρακτική άσκηση σε χώρο εργασίας στο εξωτερικό κατά τη διάρκεια του πρώτου, του δεύτερου και του τρίτου κύκλου σπουδών και εντός ενός έτους το αργότερο από την αποφοίτηση του φοιτητή.

Εάν είναι εφικτό, η πρακτική άσκηση θα πρέπει να είναι ενσωματωμένη στο πρόγραμμα σπουδών του φοιτητή. Η κινητικότητα των φοιτητών δύναται να αφορά οποιαδήποτε θεματική ενότητα/ ακαδημαϊκό κλάδο.

1.3 Διάρκεια της κινητικότητας

-Πρόγραμμα κινητικότητας για Σπουδές: 3 έως 12 μήνες.

-Πρόγραμμα κινητικότητας για Πρακτική Άσκηση: 2 έως 12 μήνες.

Ο ίδιος ο φοιτητής μπορεί να λάβει επιχορήγηση για περιόδους κινητικότητας συνολικής διάρκειας έως 12 μηνών κατά μέγιστο σε κάθε κύκλο σπουδών, ανεξαρτήτως του αριθμού και του είδους των δραστηριοτήτων κινητικότητας. Για παράδειγμα, αν κάποιος φοιτητής έχει μετακινηθεί για 5 μήνες στο εξωτερικό, είτε για Σπουδές είτε για Πρακτική Άσκηση, και ο μέγιστος αριθμός μηνών που μπορεί να μετακινηθεί κάθε φοιτητής με το Πρόγραμμα Erasmus+ είναι 12, τότε έχει δικαίωμα να μετακινηθεί για άλλους 7 μήνες, είτε για Σπουδές είτε για Πρακτική Άσκηση.

Η διάρκεια της πρακτικής άσκησης προσφάτως αποφοιτησάντων προσμετράται στη μέγιστη 12μηνη διάρκεια του κύκλου κατά τον οποίο υποβάλλουν αίτηση για Πρακτική Άσκηση. Με άλλα λόγια, οι πρόσφατα αποφοιτησάντες φοιτητές μπορούν να συμμετέχουν, εφόσον έχουν καταθέσει την αίτηση στην Προκήρυξη για το Πρόγραμμα Erasmus+ Πρακτική Άσκηση στην Ευρώπη κατά το τελευταίο έτος των σπουδών τους. Όμως, θα πρέπει να ολοκληρώνουν την Πρακτική Άσκηση έως ένα έτος μετά την αποφοίτησή τους.

1.4 Πρόγραμμα Erasmus+ στο Πάντειο Πανεπιστήμιο

Το Πάντειο Πανεπιστήμιο συμμετέχει στο Πρόγραμμα Erasmus από το 1987 με κινητικότητα για Σπουδές και Πρακτική Άσκηση. Από το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014 το είναι επικεφαλής του Ομίλου Πρακτικής Άσκησης με Εταίρους το Πανεπιστήμιο

Πειραιώς, το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, και τους Δήμους Αμαρουσίου και Πειραιά.

Το Πάντειο Πανεπιστήμιο λαμβάνει ιδιαίτερη μέριμνα για άτομα με αναπηρία (ΑΜΕΑ), για τα οποία προβλέπεται υποστηρικτική διαδικασία κατά την περίοδο μετακίνησής τους στο εξωτερικό. Οι φοιτητές θα πρέπει να υποβάλουν αίτηση για επιπλέον χρηματοδότηση στο Πάντειο Πανεπιστήμιο, συνοδευόμενη από λεπτομερή οικονομικό προϋπολογισμό για τις επιπρόσθετες ανάγκες που αναμένεται να αντιμετωπίσουν κατά τη διάρκεια της κινητικότητάς τους, λόγω του προβλήματος υγείας/ αναπηρίας τους. Ενδεικτικά, καλύπτονται ανάγκες, όπως: συνοδός για το ταξίδι (προς τη χώρα υποδοχής και επιστροφή), ειδική μεταφορά προς το Πανεπιστήμιο του εξωτερικού ή προς την επιχείρηση κατά την περίοδο παραμονής στο εξωτερικό, στέγαση σε κατάλληλα εξοπλισμένο δωμάτιο (σε περίπτωση που η φοιτητική εστία δεν διαθέτει κατάλληλο δωμάτιο), φροντιστής ασθενούς, ιατρική παρακολούθηση (φυσικοθεραπείες, τακτικός ιατρικός έλεγχος στη χώρα υποδοχής κ.ά.), ειδικό διδακτικό υλικό (μπράιγ, φωτοτυπίες σε μεγέθυνση, μαγνητοφώνηση διαλέξεων κ.ά.) Για οποιαδήποτε πληροφορία ή διευκρίνιση, παρακαλούμε να επικοινωνείτε με το Τμήμα Διεθνών Σχέσεων και Ευρωπαϊκής Ένωσης του Παντείου Πανεπιστημίου, ή να συμβουλευτείτε την ιστοσελίδα του για μετακινήσεις φοιτητών ΑμεΑ, <https://erasmus.panteion.gr/index.php/news/21-programmes/52-%20%20people-with-disabilities>, ή να ενημερωθείτε από τον σχετικό **Οδηγό ΑΜΕΑ**.

1.5 Πρόγραμμα Erasmus+ στο Τμήμα Οικονομικής και Περιφερειακής Ανάπτυξης

Το Τμήμα προσφέρει ευκαιρίες στους φοιτητές, το προσωπικό και τη διοίκησή του στο πλαίσιο των προγραμμάτων ανταλλαγής Erasmus+. Οι φοιτητές του Τμήματος μπορούν να συμμετέχουν τόσο σε Προγράμματα για Σπουδές όσο και σε Προγράμματα Πρακτικής Άσκησης σε όλους τους κύκλους σπουδών, προπτυχιακό, μεταπτυχιακό, και διδακτορικό επίπεδο.

Στα πλαίσια των Προγραμμάτων Erasmus+ για Σπουδές μέχρι σήμερα λειτουργούν στο Τμήμα επτά προγράμματα με Πανεπιστήμια σε άλλες χώρες, όπως η Γαλλία, η Γερμανία, η Κύπρος, η Ρουμανία, κ.λπ.. Οι φοιτητές του Τμήματος μπορούν να συμμετέχουν σε όλα τα προγράμματα κινητικότητας που προσφέρονται στο Πάντειο Πανεπιστήμιο και περιλαμβάνουν πάνω από 300 Ευρωπαϊκά πανεπιστήμια. Στα πλαίσια των Προγραμμάτων Erasmus+ για Πρακτική Άσκηση οι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα να απασχοληθούν σε διάφορους ιδιωτικούς και δημόσιους φορείς στο εξωτερικό για την απόκτηση γνώσεων και προϋπηρεσίας. Δεδομένης της εκπαίδευσης και εξειδίκευσης των φοιτητών του Τμήματος στις οικονομικές και περιφερειακές επιστήμες, μπορούν να απασχοληθούν σε επιχειρήσεις, αλλά και στο δημόσιο τομέα (π.χ. εμπορικά και οικονομικά τμήματα των πρεσβειών της Ελλάδας σε κεντρικές πόλεις της Ευρώπης) (βλ. παρακάτω σχετικά με 2.1 Διαδικασία επιλογής εξερχομένων φοιτητών στα Προγράμματα για Σπουδές και 3.1 Διαδικασία επιλογής εξερχομένων φοιτητών στα Προγράμματα για Πρακτική Άσκηση).

Για να εξυπηρετήσει τους διεθνείς φοιτητές, το Τμήμα προσφέρει ένα ευρύ φάσμα υψηλής ποιότητας και καινοτόμων μαθησιακών ευκαιριών, κυρίως στην αγγλική, που κυμαίνονται από μεμονωμένα μαθήματα και μαθήματα μελέτης έως πλήρεις ενότητες και μεταπτυχιακά και διδακτορικά προγράμματα.

Το Φοιτητικό Δίκτυο Erasmus (Erasmus Student Network, ESN) διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στη διασφάλιση της ευημερίας και της ευζωίας των διεθνών φοιτητών μας και διοργανώνει ένα ευρύ φάσμα μαθησιακών και κοινωνικών και πολιτιστικών δραστηριοτήτων.

Οι διεθνείς δραστηριότητες και συνεργασίες, τις οποίες αναλαμβάνει το Τμήμα, επηρεάζουν και ενισχύουν την ποιότητα της εκπαίδευσης και της έρευνας του. Οι δραστηριότητες αυτές βελτιώνουν την ικανότητα των φοιτητών του να είναι ανταγωνιστικοί τόσο στην εθνική όσο και στη διεθνή αγορά.

1.6 Όμιλος Πρακτικής Άσκησης του Παντείου Πανεπιστημίου

Από το ακαδημαϊκό έτος 2013–2014 ο Όμιλος Πρακτικής Άσκησης υποστηρίζει την κινητικότητα φοιτητών σε χώρες του Προγράμματος, σε επιχείρηση ή οποιοδήποτε άλλο συναφή χώρο εργασίας για απόκτηση εργασιακής εμπειρίας. Πρόκειται για μια κοινοπραξία Erasmus+ με επικεφαλής το Πάντειο Πανεπιστήμιο και με Εταίρους το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, το Πανεπιστήμιο Πειραιώς, ο Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, αλλά και τους Δήμους Αμαρουσίου και Πειραιά.

Το Πάντειο Πανεπιστήμιο, μαζί με όλα τα Ιδρύματα και τους κοινωνικούς φορείς που απαρτίζουν τον Όμιλο, έχει ως πρωταρχικό στόχο:

- Τη βελτίωση της ποιότητας της Πρακτικής Άσκησης και την επέκτασή της σε όλα τα γνωστικά αντικείμενα των προγραμμάτων σπουδών και του Παντείου Πανεπιστημίου αλλά και των Εταίρων του.
- Τη βελτίωση της ποιότητας και ποσοτικής αύξησης της συνεργασίας μεταξύ των Ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης στην Ευρώπη με τη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων, με σκοπό το άνοιγμα προς την κοινωνία.
- Την ανάπτυξη της σχέσης της αγοράς εργασίας - Ανώτατης Εκπαίδευσης.
- Τη δημιουργία των απαραίτητων συνθηκών για την τοποθέτηση φοιτητών και αποφοίτων σε επιχειρήσεις και οργανισμούς, γεγονός που έχει ως αποτέλεσμα τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, τον περιορισμό της ανεργίας και την προώθηση της απασχολησιμότητας.
- Την αύξηση του βαθμού αποδοχής από τους θεσμούς της αγοράς των τυπικών προσόντων που αποκτώνται μέσω της συνεργασίας της Ανώτατης Εκπαίδευσης και της προηγμένης επαγγελματικής εκπαίδευσης στην Ευρώπη.
- Την περαιτέρω ανάπτυξη της Πρακτικής Άσκησης μέσα στα πλαίσια του Προγράμματος Erasmus+.

- Την προώθηση και διάδοση του προγράμματος με σκοπό την αύξηση της κινητικότητας για πρακτική άσκηση.
- Την ανεύρεση θέσεων για πρακτική άσκηση και ανάπτυξη επαφών με επιχειρήσεις.
- Την ανάπτυξη καινοτόμων πρακτικών στην Ανώτατη Εκπαίδευση και τη διάδοση αυτών σε τοπικό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.
- Τη διεύρυνση του αντίκτυπου που έχει η πρακτική άσκηση στους συμμετέχοντες, η οποία τελικώς επιδρά στην διαμόρφωση των εθνικών και ευρωπαϊκών πολιτικών και των πρακτικών.

Το Πάντειο Πανεπιστήμιο, μέσω της δημιουργίας του Ομίλου Πρακτικής Άσκησης, αποσκοπεί:

- Στη δημιουργία νέων συνεργασιών με επιχειρήσεις και κοινωνικούς φορείς με την αναμενόμενη παραγωγή αποτελεσμάτων που θα οδηγήσουν σε καινοτόμες ιδέες και πρακτικές προς όφελος όλων των εμπλεκομένων.
- Στη ομογενοποίηση και τυποποίηση των διαδικασιών προς όφελος των τοπικών κοινωνιών.
- Στην άμβλυνση των κοινωνικών αποκλεισμών.
- Στην αλλαγή της στερεότυπης εικόνας που εισπράττει η κοινωνία για τα Πανεπιστήμια.
- Στην υιοθέτηση εκ μέρους των Ιδρυμάτων μιας συμπληρωματικής διάστασης των προγραμμάτων σπουδών στην εκπαιδευτική διαδικασία, αυτή της σύνδεσης της θεωρίας με το πραγματικό περιβάλλον της εργασίας.
- Στην ενίσχυση και διάδοση της ευρωπαϊκής σύγκλισης και ολοκλήρωσης στις επιχειρήσεις και στους κοινωνικούς φορείς.
- Στην ενσωμάτωση των αποτελεσμάτων σε ερευνητικά έργα (projects) και στοχευμένες μελέτες για παρουσίαση σε διεθνή συνέδρια ή/ και ένταξη σε προγραμματισμένες-εγκεκριμένες μελέτες για χρήση από κρατικούς φορείς.
- Στην ενσωμάτωση από τους φορείς-εταίρους της Τοπικής Αυτοδιοίκησης των αποτελεσμάτων του Ομίλου σε έργα (projects) που αναπτύσσονται σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο.

1.7 Ενημερωθείτε για το πρόγραμμα Erasmus+

Αρμόδιο για τη διαχείριση του Προγράμματος Erasmus+ στο Πάντειο Πανεπιστήμιο είναι το Τμήμα Διεθνών Σχέσεων και Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το γραφείο του Τμήματος στεγάζεται στο ισόγειο του νέου κτηρίου (στο αίθριο του Πανεπιστημίου).

Στοιχεία επικοινωνίας: Τηλ.: +30 210 920 1483-6, e-mail: outgoing.erasmus@panteion.gr, placement@panteion.gr.

Για περισσότερες πληροφορίες θα επισκεφτείτε την ιστοσελίδα του Τμήματος Διεθνών Σχέσεων και Ευρωπαϊκής Ένωσης: <https://erasmus.panteion.gr>.

Ο Τμηματικός Συντονιστής για το Πρόγραμμα Erasmus+ στο Τμήμα Οικονομικής και Περιφερειακής Ανάπτυξης είναι η Επίκουρη Καθηγήτρια κ. Ασημίνα Χριστοφόρου 2109201058, email: a.christoforou@panteion.gr

Πληροφορίες και ανακοινώσεις σχετικά με το Πρόγραμμα Erasmus+ υπάρχουν και στην ιστοσελίδα του Τμήματος <https://topa.panteion.gr>.

2. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ERASMUS+ ΓΙΑ ΣΠΟΥΔΕΣ

2.1 Διαδικασία επιλογής εξερχομένων φοιτητών

2.1.1 Προκήρυξη και Πίνακας Συνεργαζόμενων Πανεπιστημίων

Στην αρχή κάθε έτους, ανακοινώνεται από το Τμήμα Διεθνών Σχέσεων και Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής Τμήμα ΔΣΕΕ) η Προκήρυξη Θέσεων για Σπουδές στην Ευρώπη Erasmus+. Η Προκήρυξη, συνοδευόμενη από τον Πίνακα Συνεργαζόμενων Πανεπιστημίων, αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τμήματος ΔΣΕΕ <https://erasmus.panteion.gr> και είναι ετήσια, δηλ. αφορά τις επιλογές φοιτητών για όλο το επόμενο ακαδημαϊκό έτος (δηλαδή τόσο για το χειμερινό όσο και για το εαρινό εξάμηνο). Για παράδειγμα, η προκήρυξη για το χειμερινό και εαρινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2023/2024, θα ανακοινωθεί στις αρχές του 2023.

2.1.2 Γενικά κριτήρια επιλογής

Τα γενικά κριτήρια επιλογής των φοιτητών για τη συμμετοχή τους στις μετακινήσεις προς τα συνεργαζόμενα ιδρύματα του εξωτερικού μέσω του Προγράμματος Erasmus+ ορίζονται από τον πίνακα μοριοδότησης και αξιολόγησης² και είναι τα εξής:

- Η επίδοση του φοιτητή (μέσος όρος βαθμολογίας των μαθημάτων, στα οποία ο φοιτητής έχει εξεταστεί επιτυχώς μέχρι την τελευταία εξεταστική περίοδο πριν την υποβολή της αίτησης).
- Ο αριθμός μαθημάτων, στα οποία ο φοιτητής έχει εξεταστεί επιτυχώς μέχρι την τελευταία εξεταστική περίοδο πριν την υποβολή της αίτησης).
- Το εξάμηνο φοίτησης τη χρονική στιγμή υποβολής της αίτησης κινητικότητας.

² Οι πίνακες μοριοδότησης ανακοινώνονται από το Τμήμα ΔΣΕΕ και αναρτώνται στην ιστοσελίδα του. Προβλέπουν τους συντελεστές βαρύτητας που έχουν στην αξιολόγηση του υποψήφιου φοιτητή τα γενικότερα κριτήρια επιλογής. Η μοριοδότηση των υποψήφιων μπορεί να διαφέρει μεταξύ κύκλων σπουδών (πρώτος, δεύτερος, και τρίτος κύκλος) και μεταξύ Προγραμμάτων Erasmus+ (Πρόγραμμα για Σπουδές και Πρόγραμμα για Πρακτική Άσκηση).

- Η γνώση ξένων γλωσσών, ιδιαίτερα της ομιλούμενης στο Ίδρυμα υποδοχής.
- Οι λόγοι συμμετοχής στο πρόγραμμα (motivation) με αιτιολόγηση (Επιστολή Κινήτρων).
- Η συνέντευξη με τον αρμόδιο Ακαδημαϊκό Συντονιστή.

2.1.3 Ακαδημαϊκά κριτήρια επιλογής

Επίσης, κάθε Ακαδημαϊκό Τμήμα του Παντείου μπορεί να ορίζει και επιπλέον ακαδημαϊκά κριτήρια επιλογής των υποψήφιων φοιτητών. Για παράδειγμα, σε πρόσφατες προκηρύξεις το Τμήμα Οικονομικής και Περιφερειακής Ανάπτυξης προέβλεπε επιπλέον ακαδημαϊκά κριτήρια επιλογής, σύμφωνα με τα οποία:

- οι προπτυχιακοί φοιτητές θα πρέπει να βρίσκονται στο 3ο, 4ο ή 5ο έτος φοίτησης,
- οι μεταπτυχιακοί φοιτητές θα πρέπει να βρίσκονται στο Γ' εξάμηνο φοίτησης τους, δηλαδή στα πλαίσια της διπλωματικής τους εργασίας, και
- οι υποψήφιοι διδάκτορες θα πρέπει να έχουν ολοκληρώσει το πρώτο έτος σπουδών τους.

2.1.4 Βήματα για τη διαδικασία επιλογής των φοιτητών

Οι φοιτητές που επιθυμούν να συμμετάσχουν στο Πρόγραμμα Erasmus+ για Σπουδές, μετά την ανακοίνωση της σχετικής Προκήρυξης ακολουθούν τα εξής βήματα:

Βήμα 1. Οι φοιτητές καταθέτουν αίτηση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, μαζί με τα σχετικά δικαιολογητικά, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην προκήρυξη του Τμήματος ΔΣΕΕ.

Βήμα 2. Το Τμήμα ΔΣΕΕ προβαίνει στον υπολογισμό των μορίων για κάθε υποψήφιο, με βάση τα κατατεθέντα δικαιολογητικά.

Βήμα 3. Το Τμήμα ΔΣΕΕ κατηγοριοποιεί τις αιτήσεις κατά Ακαδημαϊκό Συντονιστή με βάση την πρώτη επιλογή του υποψήφιου και τις αποστέλλει στον αρμόδιο Ακαδημαϊκό Συντονιστή. Ο Ακαδημαϊκός Συντονιστής ή Υπεύθυνος (Academic Coordinator) εκπροσωπεί το Πάντειο Πανεπιστήμιο, δηλαδή το Ίδρυμα Προέλευσης, στη σχέση συνεργασίας του Παντείου με το Πανεπιστήμιο του εξωτερικού, δηλαδή το Ίδρυμα Υποδοχής, όπως προβλέπεται από τις διμερείς πανεπιστημιακές συμφωνίες Erasmus+ (βλ. παρακάτω 2.2 Διαδικασία συμμετοχής επιλεγέντων εξερχόμενων φοιτητών).

Βήμα 4. Το Τμήμα ΔΣΕΕ καλεί, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ανακοίνωσης στην κεντρική ιστοσελίδα του Παντείου Πανεπιστημίου, τους φοιτητές σε συνέντευξη για να υποστηρίξουν την υποψηφιότητά τους ενώπιον του Ακαδημαϊκού Συντονιστή.

Βήμα 5. Ο αρμόδιος Ακαδημαϊκός Συντονιστής επιλέγει τους φοιτητές για κινητικότητα Erasmus με βάση την πρώτη επιλογή τους και προχωρεί σε δεύτερη φάση για τις άλλες επιλογές σε συνεργασία με τους συναδέλφους του Ακαδημαϊκούς Συντονιστές από άλλες

διμερείς πανεπιστημιακές συμφωνίες Erasmus, εφόσον οι υποψήφιοι πληρούν τα κριτήρια.

Βήμα 6. Το Τμήμα ΔΣΕΕ ανακοινώνει, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στους αιτούντες και ανάρτησης στην κεντρική ιστοσελίδα του Παντείου Πανεπιστημίου, τον κατάλογο επιλεγέντων και επιλαχόντων.

Οι λεπτομέρειες σχετικά με τον πλήρη φάκελο των δικαιολογητικών, τις προθεσμίες υποβολής, τις ημερομηνίες των συνεντεύξεων, τη μοριοδότηση και αξιολόγηση των υποψήφιων φοιτητών ορίζονται από το Τμήμα ΔΣΕΕ και αναρτώνται στην ιστοσελίδα του <https://erasmus.panteion.gr>. Στην ιστοσελίδα του Τμήματος ΔΣΕΕ ο φοιτητής θα βρει οδηγίες και βοηθήματα σχετικά με τη συμπλήρωση των σχετικών εγγράφων, τη σύνταξη της Επιστολής Κινήτρων, και την αντιστοιχία πτυχία ξένων γλωσσών με επίπεδο γλωσσομάθειας. Επίσης, θα βρει πληροφορίες σχετικά με τα μηνιαία ποσά επιχορήγησης, ανάλογα με το κόστος διαβίωσης των χωρών στις οποίες εδρεύουν τα Πανεπιστήμια Υποδοχής, καθώς και τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του ως φοιτητής του Προγράμματος Erasmus+ (όπως προσδιορίζονται, λόγου χάρη, από τη Χάρτα Φοιτητή Erasmus, Erasmus Student Charter).

2.2 Διαδικασία συμμετοχής επιλεγέντων εξερχομένων φοιτητών

2.2.1 Γενικές πληροφορίες

Μετά την ανακοίνωση του καταλόγου των επιλεγέντων φοιτητών, η επικοινωνία ανάμεσα στον επιλεγέντα φοιτητή, το Τμήμα ΔΣΕΕ, καθώς και με το Πανεπιστήμιο του εξωτερικού, γίνεται κατά κύριο λόγο μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Το Πάντειο Πανεπιστήμιο είναι το Πανεπιστήμιο ή Ίδρυμα Προέλευσης (Sending University or institution), και το Πανεπιστήμιο του εξωτερικού είναι το Πανεπιστήμιο ή Ίδρυμα Υποδοχής (Receiving University or Institution).

Είναι επίσης ιδιαίτερα σημαντικό οι φοιτητές να συμμετάσχουν στην ενημερωτική παρουσίαση που διοργανώνεται από το Τμήμα ΔΣΕΕ σε σύντομο χρονικό διάστημα μετά επιλογή των φοιτητών. Σε αυτήν την παρουσίαση οι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα να προσεγγίσουν το γενικότερο αίσθημα του προγράμματος, να επιλύσουν οποιαδήποτε απορία, και να έρθουν σε επαφή με τους φοιτητές Erasmus που θα μετακινηθούν κατά το ίδιο ακαδημαϊκό έτος. Θα συναντήσουν επίσης παλαιότερους φοιτητές Erasmus του Φοιτητικού Δικτύου Erasmus (Erasmus Student Network, esn.panteion@gmail.com), από τους οποίους μπορούν οι νεότεροι φοιτητές Erasmus να πληροφορηθούν για θέματα σχετικά με τη διαβίωση τους στα Πανεπιστήμια Υποδοχής.

Είναι σημαντικό ο φοιτητής να διατηρεί ηλεκτρονικό και έντυπο αρχείο με την αλληλογραφία και τα αντίγραφα των εγγράφων που διακινεί και των χρήσιμων εγγράφων που λαμβάνει από το Ίδρυμα Υποδοχής και από το Τμήμα ΔΣΕΕ. Τα έγγραφα

που διακινούν μέσω ταχυδρομείου στα Πανεπιστήμια Υποδοχής και Προέλευσης θα πρέπει να ταχυδρομούνται συστημένα.

Ο φοιτητής θα πρέπει να λάβει υπόψη ότι για το διάστημα των σπουδών του μέσω του Erasmus+ θεωρείται φοιτητής του Πανεπιστημίου Υποδοχής. Αυτό σημαίνει πως δεν μπορεί να συμμετέχει στην εξεταστική του εξαμήνου κατά το οποίο βρίσκεται στο εξωτερικό. Πρέπει, όμως, να κάνει δήλωση μαθημάτων, προκειμένου να μπορέσει να κάνει και δήλωση συγγραμμάτων. Μπορεί να εξεταστεί στα μαθήματα που δηλώνει ενώ βρίσκεται στο εξωτερικό μόνο στην επαναληπτική εξεταστική του Σεπτεμβρίου. Η έκδοση του φοιτητικού πάσο μπορεί να γίνει πριν ή μετά την περίοδο κινητικότητας Erasmus+, μέσω της σχετικής ηλεκτρονικής σελίδας.

2.2.2 Διοικητικές διαδικασίες για μετακίνηση στο Πανεπιστήμιο Υποδοχής

Ο φοιτητής που επιλέγεται για συμμετοχή στο Πρόγραμμα Erasmus+ προμηθεύεται από το Πανεπιστήμιο Υποδοχής το ενημερωτικό υλικό για τους φοιτητές του Προγράμματος Erasmus+. Τα Πανεπιστήμια Υποδοχής συνήθως αποστέλλουν το υλικό αυτό στους φοιτητές, σύμφωνα με τα στοιχεία επικοινωνίας που έχουν λάβει από το Τμήμα ΔΣΕΕ του Παντείου Πανεπιστημίου. Ορίζουν προθεσμίες υποβολής των απαιτούμενων δικαιολογητικών. Σε περίπτωση που ο φοιτητής δεν λάβει από το Πανεπιστήμιο Υποδοχής οδηγίες για τη συμμετοχή του στο Πρόγραμμα Erasmus+ σε εύλογο χρονικό διάστημα μετά την ανακοίνωση της επιλογής του, θα πρέπει να αναζητήσει σχετικές πληροφορίες και να ενεργήσει σύμφωνα με αυτές, είτε από το αρχείο που θα έχει λάβει ηλεκτρονικά και θα βρίσκεται αναρτημένο στην ιστοσελίδα του Τμήματος ΔΣΕΕ του Παντείου, είτε από την ιστοσελίδα του Ακαδημαϊκού Τμήματος του Πανεπιστημίου Υποδοχής, είτε από την ιστοσελίδα του τομέα «International» του Πανεπιστημίου Υποδοχής.

Κατόπιν, ο φοιτητής θα χρειαστεί να επικοινωνήσει με τον Ακαδημαϊκό Συντονιστή, τον Τμηματικό Συντονιστή, και το Τμήμα ΔΣΕΕ του Παντείου για τη διεκπεραίωση των δικαιολογητικών, ανάλογα με τις απαιτήσεις του Πανεπιστημίου Υποδοχής.

- Ο **Ακαδημαϊκός Συντονιστής (Academic Coordinator)** είναι υπεύθυνος της Διμερούς Συμφωνίας με το Ίδρυμα Υποδοχής, όπου τοποθετήθηκε ο φοιτητής, και το όνομά του αναγράφεται στον Πίνακα των Συνεργαζομένων Πανεπιστημίων. Κατά τη διαδικασία επιλογής των φοιτητών για συμμετοχή στο Πρόγραμμα Erasmus+ (βλ. παραπάνω 2.1 Διαδικασία επιλογής εξερχόμενων φοιτητών), αναλαμβάνει τη μοριοδότηση της Επιστολής Κινήτρων και της συνέντευξης όσων φοιτητών έχουν δηλώσει ότι θα επιθυμούσαν να μετακινηθούν στο Πανεπιστήμιο του εξωτερικού με το οποίο ο Ακαδημαϊκός Συντονιστής έχει Διμερή Συμφωνία.
- Ο **Τμηματικός Συντονιστής (Departmental Coordinator)** εκλέγεται από τη Γενική Συνέλευση του Τμήματος, και το όνομά του αναγράφεται στην ιστοσελίδα του Τμήματος και στον Πίνακα των Τμηματικών Συντονιστών του Παντείου Πανεπιστημίου, ο οποίος είναι αναρτημένος στην ιστοσελίδα του Τμήματος ΔΣΕΕ.

Κατά τη διαδικασία μετακίνησης των επιλεγέντων φοιτητών και την υποβολή των σχετικών δικαιολογητικών για την αναχώρησή τους, αναλαμβάνει την επικύρωση της Συμφωνίας Σπουδών (Learning Agreement) (βλ. παρακάτω 2.2.3 Διαδικασία και έγγραφα ΠΡΙΝ τη μετακίνηση), καθώς και την αναγνώριση των μαθημάτων (βλ. παρακάτω 2.2.4 Διαδικασία και έγγραφα ΜΕΤΑ τη μετακίνηση) των φοιτητών του Τμήματος που έχουν επιλεγεί για μετακίνηση μέσω του Προγράμματος Erasmus+.

- Το Τμήμα ΔΣΕΕ αναλαμβάνει, στις περιπτώσεις στις οποίες χρειάζεται, τη μεταβίβαση των σχετικών δικαιολογητικών για επικύρωση από τον **Ιδρυματικό Συντονιστή (Institutional Coordinator)** ή από το Πάντειο Πανεπιστήμιο γενικότερα.

Ο φοιτητής θα πρέπει να λάβει υπόψη ότι οι Συντονιστές μπορεί να μην είναι πάντοτε άμεσα διαθέσιμοι, λόγω των λοιπών διδακτικών, ερευνητικών, και διοικητικών τους υποχρεώσεων ή του φόρτου εργασίας την εποχή των αιτήσεων. Επομένως, θα χρειαστεί να επικοινωνήσει άμεσα με τους Συντονιστές και το Τμήμα ΔΣΕΕ, ώστε να ξεκινήσει το νωρίτερο δυνατό από τη στιγμή της ανακοίνωσης του καταλόγου των επιλεγέντων τη συγκέντρωση, την συμπλήρωση, την υπογραφή και την υποβολή των σχετικών δικαιολογητικών.

Σχετικά με τη στέγαση, ο φοιτητής θα πρέπει να γνωρίζει ότι παρέχεται από το Πανεπιστήμιο Υποδοχής. Η δυνατότητα παροχής στέγασης διαφέρει από πανεπιστήμιο σε πανεπιστήμιο. Μπορεί να παρέχεται σε μορφή στέγασης σε εστία του Πανεπιστημίου, σε κεντρικές εστίες ανά πόλη, σε δωμάτια σε σπίτια ιδιωτών, καθώς και να μην παρέχεται καθόλου. Σε αυτήν την περίπτωση, συνήθως τα Πανεπιστήμια υποδοχής σας παραπέμπουν σε συνεργαζόμενα ή μη μεσιτικά γραφεία/ κέντρα στέγασης. Στο Τμήμα ΔΣΕΕ του Παντείου υπάρχουν πληροφορίες που έχει λάβει από τα Πανεπιστήμια Υποδοχής (συνήθως παραπέμπουν στις ιστοσελίδες των Πανεπιστημίων Υποδοχής), αλλά συχνά ο φοιτητής θα χρειαστεί να διερευνήσει μόνος του τις εναλλακτικές λύσεις μέσω διαδικτύου, των πρεσβειών των χωρών υποδοχής κ.ά.

2.2.3 Διαδικασία και έγγραφα ΠΡΙΝ τη μετακίνηση

ΠΡΙΝ τη μετακίνηση του φοιτητή προβλέπεται η συμπλήρωση και υποβολή ορισμένων εγγράφων που συνήθως περιλαμβάνουν:

i. Αίτηση συμμετοχής

Στην Αίτηση Συμμετοχής ο φοιτητής δηλώνει με ακρίβεια τα προσωπικά του στοιχεία, καθώς επίσης και στοιχεία σχετικά με τη μετακίνησή του στο εξωτερικό, συμπεριλαμβανόμενου και του χρονικού διαστήματος που αντιστοιχεί στη διάρκεια του ακαδημαϊκού εξαμήνου του Ιδρύματος Υποδοχής. Σημειώνεται ότι η αναγραφόμενη αυτή χρονική διάρκεια πρέπει να συμφωνεί με τη χρονική διάρκεια της υποτροφίας που αναφέρεται στη σύμβαση (βλ. παρακάτω έντυπο ii.). Σε περίπτωση που οι ακριβείς ημερομηνίες έναρξης και λήξης του ακαδημαϊκού εξαμήνου δεν είναι γνωστές μέχρι την

προθεσμία κατάθεσης της Αίτησης Συμμετοχής, ο φοιτητής μπορεί να δηλώσει αυτές που είναι πλησιέστερα στις γενικές περιόδους του Πανεπιστημίου Υποδοχής, όπως αυτές ανακοινώνονται στην ιστοσελίδα του ή μπορούν να του παρασχεθούν μέσω της ηλεκτρονικής αλληλογραφίας που έχει με το Πανεπιστήμιο Υποδοχής.

Αφού ο φοιτητής συμπληρώσει την αίτηση συμμετοχής στο πρόγραμμα, θα την καταθέσει στο Τμήμα ΔΣΕΕ το συντομότερο δυνατό, καθώς με την κατάθεσή της εκκινεί η επίσημη συμμετοχή του στο πρόγραμμα. Μετά την κατάθεση της αίτησης, παραλαμβάνει την «Χάρτα Φοιτητή Erasmus», όπου περιγράφονται τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που απορρέουν από αυτήν την ιδιότητα.

ii. Υποτροφία κινητικότητας Φοιτητών για Σπουδές (Σύμβαση)

Με το έντυπο αυτό συνομολογείται η νομική σχέση μεταξύ του μετακινούμενου υπότροφου και του Παντείου Πανεπιστημίου. Γι' αυτό το λόγο ο φοιτητής θα πρέπει να το συμπληρώσει προσεκτικά και καθαρά. Όταν το συμπληρώσει το υποβάλει στο Τμήμα ΔΣΕΕ σε τρία αντίτυπα. (Ο φοιτητής μονογράφει κάθε μία σελίδα και στην τελευταία υπογράφει).

iii. Συμφωνία Σπουδών Πριν την Κινητικότητα (Learning Agreement for Studies Before Mobility)

Η Συμφωνία Σπουδών (Learning Agreement), ως παράρτημα της σύμβασης, είναι τμήμα της νομικής σχέσης των δύο συμβαλλόμενων. Σκοπός του είναι να πιστοποιήσει ότι ο υπότροφος Erasmus θα παρακολουθήσει ορισμένα μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Υποδοχής. Τα μαθήματα αυτά έχουν από κοινού επιλεγεί από τον ίδιο και το Πανεπιστήμιο Προέλευσης, και έχουν συμφωνηθεί και με το Πανεπιστήμιο Υποδοχής. Και η Συμφωνία Σπουδών πρέπει να συμπληρώνεται με προσοχή και δεν επιτρέπονται αλλαγές πάνω στο έγγραφο μετά την υπογραφή του από τους Συντονιστές. Η Συμφωνία Σπουδών λειτουργεί ως δήλωση μαθημάτων του φοιτητή στο Πανεπιστήμιο Υποδοχής.

Στην περίπτωση κατά την οποία ο φοιτητής επιθυμεί να κάνει αλλαγές στην αρχική δήλωση μαθημάτων μετά την άφιξή του στο Πανεπιστήμιο Υποδοχής, υπάρχει η δυνατότητα κατάθεσης μιας συμπληρωματικής δήλωσης με τις αλλαγές στα μαθήματα: ο φοιτητής θα πρέπει να συμπληρώσει το έντυπο Συμφωνία Σπουδών Κατά τη Διάρκεια της Κινητικότητας (Learning Agreement for Studies During the Mobility) και να ακολουθήσει απαραίτητα εκ νέου τη διαδικασία που περιγράφεται παρακάτω (Βήματα 1-8). Σε καμία περίπτωση δεν επιτρέπεται να γίνουν αλλαγές πάνω στο συμπληρωμένο έγγραφο της αρχικής Συμφωνίας Σπουδών (του αρχικού Learning Agreement). Για τις αλλαγές στα μαθήματά του ο φοιτητής συμβουλεύεται πάντοτε πρώτα τον Τμηματικό Συντονιστή. Συμπληρώνει το έντυπο των αλλαγών και το στέλνει ηλεκτρονικά στο Συντονιστή, ο οποίος και θα πρέπει να απαντά με ηλεκτρονικό μήνυμα για την έγκρισή του. Στη συνέχεια, ο φοιτητής προωθεί την έγκριση του Συντονιστή με το συνημμένο

έντυπο των αλλαγών. Την ίδια διαδικασία ακολουθεί ο φοιτητής και για την έγκριση του εξωτερικού.

Οποιαδήποτε αναθεώρηση της Συμφωνίας Σπουδών, η οποία κρίνεται απαραίτητη κατά την άφιξη του φοιτητή στο Ίδρυμα Υποδοχής, θα ολοκληρώνεται και θα επισημοποιείται εντός ενός μηνός από την άφιξη του φοιτητή. Για το λόγο αυτό, ο φοιτητής μόλις φτάσει στο Πανεπιστήμιο Υποδοχής χρειάζεται να ζητήσει το έγγραφο Confirmation of Arrival, στο οποίο θα αναφέρεται η ημερομηνία άφιξης του φοιτητή, προκειμένου να υπολογίσει το διάστημα του ενός μήνα. Ο φοιτητής σκανάρει το έγγραφο αυτό και το στέλνει στο Τμήμα ΔΣΕΕ μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και το πρωτότυπο το υποβάλλει κατά την επιστροφή του.

Για τη συμπλήρωση της Συμφωνίας Μάθησης (Learning Agreement) (και της αρχικής πριν την κινητικότητα και, αν υπάρξει, της συμπληρωματικής κατά τη διάρκεια της κινητικότητας), ο φοιτητής θα πρέπει να ακολουθήσει τα εξής βήματα:

Βήμα 1. Να ενημερωθεί για τα μαθήματα που προσφέρει το Πανεπιστήμιο Υποδοχής. Η ενημέρωση μπορεί να γίνει κυρίως μέσω της ιστοσελίδας του ή μέσω ηλεκτρονικής αλληλογραφίας του φοιτητή με το Πανεπιστήμιο Υποδοχής.

Βήμα 2. Να κάνει μια προεπιλογή των μαθημάτων από το πρόγραμμα του Πανεπιστημίου Υποδοχής με συγγενές γνωστικό αντικείμενο με τα μαθήματα του κανονικού προγράμματος σπουδών του φοιτητή στο Πάντειο Πανεπιστήμιο.

Βήμα 3. Να συναντηθεί με τον υπεύθυνο Ακαδημαϊκό Συντονιστή για το Πανεπιστήμιο Υποδοχής, ο οποίος είναι αρμόδιος να επικυρώσει τις προεπιλογές των μαθημάτων σας, αφού υποδείξει ενδεχόμενες αλλαγές ή απορρίψει μαθήματα, για να τα αντικαταστήσει με μαθήματα πιο συναφή ως προς το πρόγραμμα σπουδών του φοιτητή, έτσι ώστε, εκτός από την αναγνώριση, να διευκολυνθεί η αντιστοιχία των μαθημάτων στα οποία θα εξεταστεί επιτυχώς ο φοιτητής στο εξωτερικό με μαθήματα του προγράμματος σπουδών του.

Βήμα 4. Να συναντηθεί και με τον Τμηματικό Συντονιστή, προκειμένου να επικυρώσει το έγγραφο.

Βήμα 5. Να υποβάλλει το έγγραφο στο Τμήμα ΔΣΕΕ, προκειμένου να προωθηθεί για επικύρωση από τον Ιδρυματικό Συντονιστή.

Βήμα 6. Να παραλάβει το έγγραφο από το Τμήμα ΔΣΕΕ μετά και αυτήν την επικύρωση.

Βήμα 7. Να στείλει το έγγραφο στο Πανεπιστήμιο Υποδοχής, ώστε να επικυρωθεί και από τους αντίστοιχους αρμόδιους και να επιστραφεί στον φοιτητή. Είναι πολύ σημαντικό ο φοιτητής να συνοδεύσει το συγκεκριμένο έγγραφο με σαφείς οδηγίες προς το Πανεπιστήμιο Υποδοχής, ώστε η πλήρως υπογεγραμμένη και επικυρωμένη πρωτότυπη Συμφωνία Σπουδών (Learning Agreement) να βρίσκεται εγκαίρως στον Ατομικό Φάκελο Erasmus του για την ολοκλήρωση της διεκπεραίωσης των εγγράφων, πριν αναχωρήσει ο φοιτητής για το εξωτερικό,.

Βήμα 8. Να κρατήσει την πλήρως υπογεγραμμένη και επικυρωμένη πρωτότυπη Συμφωνία Σπουδών (Learning Agreement) και να δώσει μία φωτοτυπία και στα δύο Πανεπιστήμια.

2.2.4 Διαδικασία και έγγραφα META τη μετακίνηση για την αναγνώριση σπουδών

Μετά την ολοκλήρωση της κινητικότητας του φοιτητή και την επιστροφή του στο Πάντειο Πανεπιστήμιο, ο φοιτητής καλείται να υποβάλλει ορισμένα έγγραφα. Οι προθεσμίες υποβολής των εγγράφων αυτών ορίζονται από το Τμήμα ΔΣΕΕ για κάθε ακαδημαϊκό έτος. Τα έγγραφα αυτά περιλαμβάνουν:

i. Πιστοποιητικό Παρακολούθησης (Certificate of Attendance)

Πριν την αναχώρησή του από το εξωτερικό, ο φοιτητής οφείλει να παραδώσει το έντυπο αυτό στον ακαδημαϊκό υπεύθυνο του Πανεπιστημίου Υποδοχής, προκειμένου να συμπληρωθεί, να υπογραφεί και να σφραγισθεί.

Με την επιστροφή του στο Πάντειο Πανεπιστήμιο οφείλει να το καταθέσει ΟΠΩΣΔΗΠΟΤΕ στο Τμήμα ΔΣΕΕ. Στο έντυπο, εκτός των άλλων, πρέπει να αναγράφονται ακριβώς οι ημερομηνίες άφιξης και αναχώρησης γιατί βάσει αυτών υπολογίζεται η ακριβής περίοδος παραμονής στο εξωτερικό και γίνεται η τελική χρηματική εκκαθάριση.

Αν το Πανεπιστήμιο Υποδοχής εκδίδει δικό του αντίστοιχο έγγραφο, αυτό μπορεί να γίνει δεκτό μόνο σε περίπτωση που αναγράφει τις ημερομηνίες της πραγματικής παραμονής του φοιτητή σε αυτό και όχι απλά τις προβλεπόμενες ημερομηνίες για τη διάρκεια του ακαδημαϊκού εξαμήνου στο Ίδρυμα Υποδοχής.

ii. Πιστοποιητικό Αναλυτικής Βαθμολογίας (Transcript of Records)

Πριν την αναχώρησή του από το εξωτερικό, ο φοιτητής οφείλει επίσης να αναζητήσει το πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολογίας του από το αρμόδιο Τμήμα του Πανεπιστημίου Υποδοχής. Εφόσον το πιστοποιητικό είναι ολοκληρωμένο, ο φοιτητής θα το παραλάβει και θα το καταθέσει Τμήμα ΔΣΕΕ κατά την επιστροφή του.

Σε περίπτωση που δεν είναι διαθέσιμο για να το παραλάβει ο φοιτητής κατά την αναχώρησή του, θα πρέπει:

-να ενημερωθεί για το χρονικό διάστημα μέσα στο οποίο θα το λάβει. Αν αυτό υπερβαίνει τον ένα μήνα από την αναχώρησή του, θα πρέπει να ζητήσει και να προμηθευτεί ημιεπίσημη (δηλαδή επικυρωμένη από το Ίδρυμα Υποδοχής) κατάσταση βαθμολογίας ή μεμονωμένα πιστοποιητικά ανά μάθημα πριν την αναχώρησή του, προκειμένου να μπορέσει να διενεργήσει τη διαδικασία αναγνώρισης στο Πάντειο Πανεπιστήμιο μετά την επιστροφή του.

-να επιβεβαιώσει ότι το πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολογίας συνοδεύεται από πιστοποιητικό αντιστοιχίας της βαθμολογικής κλίμακας του Ιδρύματος Υποδοχής στο δεκαδικό σύστημα, προκειμένου να είναι δυνατή η αντιστοίχιση της βαθμολογίας κατά τη διαδικασία αναγνώρισης των μαθημάτων στα οποία εξετάστηκε επιτυχώς μετά την επιστροφή του στο Πάντειο Πανεπιστήμιο.

-να επιβεβαιώσει ότι το αρμόδιο Τμήμα έχει τη σωστή ταχυδρομική διεύθυνσή του. Σε περίπτωση που οι διαδικασίες του Πανεπιστημίου Υποδοχής επιβάλλουν την αποστολή του πιστοποιητικού βαθμολογίας απ' ευθείας στο Πανεπιστήμιο Προέλευσης, ο φοιτητής θα χρειαστεί να παρακολουθήσει την παραλαβή του επικοινωνώντας με το Τμήμα ΔΣΕΕ.

-να επιβεβαιώσει ότι έχει τα στοιχεία επικοινωνίας με τους αρμόδιους του Πανεπιστημίου Υποδοχής για την παραγωγή και αποστολή του πιστοποιητικού, έτσι ώστε να μπορέσει ο ίδιος να έρθει σε επαφή μαζί τους για οποιοδήποτε σχετικό ζήτημα.

Στην εξαιρετική περίπτωση στην οποία ο φοιτητής δεν εξετάστηκε επιτυχώς σε κανένα από τα μαθήματα τα οποία δήλωσε και παρακολούθησε στο Ίδρυμα Υποδοχής, οφείλει πάραυτα να προσκομίσει στο Πάντειο Πανεπιστήμιο πιστοποιητικό προσέλευσης στις εξετάσεις. Η μη προσκόμιση αυτού του πιστοποιητικού αποτελεί, αυτοδίκαια, λόγο ακύρωσης της συμφωνίας και επιστροφή ολόκληρου του χρηματικού ποσού της υποτροφίας. Μόνες εξαιρέσεις οι περιπτώσεις ανωτέρας βίας, οι οποίες κρίνονται και επιβεβαιώνονται από το συλλογικό όργανο του Ακαδημαϊκού Τμήματος προέλευσης του φοιτητή. Σε αυτές τις περιπτώσεις ο φοιτητής οφείλει να ενημερώσει το Τμήμα ΔΣΕΕ τη στιγμή της εμφάνισης του κωλύματος προκειμένου να του δοθούν συγκεκριμένες οδηγίες κατά περίπτωση.

iii. Έκθεση Σπουδών

Ο φοιτητής υποβάλλει την Έκθεση Σπουδών ηλεκτρονικά, κατόπιν σχετικού ηλεκτρονικού μηνύματος που λαμβάνει, μετά την ολοκλήρωση των διαδικασιών που έπονται της επιστροφής του από το εξωτερικό.

Οι μεταπτυχιακοί/ διδακτορικοί υπότροφοι υποχρεούνται να δώσουν αναλυτική περιγραφή των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων τους στο εξωτερικό.

Επισημαίνεται ότι, αν οποιοδήποτε από τα προαναφερθέντα έντυπα δεν κατατεθεί στο Πάντειο Πανεπιστήμιο έως την προβλεπόμενη προθεσμία, θεωρείται ως παράβαση των συμβατικών υποχρεώσεων και απαιτείται η επιστροφή του συνολικού ποσού της υποτροφίας που έχει καταβληθεί στον φοιτητή.

iv. Αίτηση Αναγνώρισης

Αφού προσκομίσει τα παραπάνω έγγραφα στο Τμήμα ΔΣΕΕ, προκειμένου να διενεργηθεί η διαδικασία αναγνώρισης των σπουδών του στο εξωτερικό μέσω του Προγράμματος

Erasmus+, ο φοιτητής θα χρειαστεί να καταθέσει στο Ακαδημαϊκό Τμήμα στο οποίο είναι εγγεγραμμένος Αίτηση Αναγνώρισης των μαθημάτων στα οποία εξετάστηκε επιτυχώς στο Ίδρυμα Υποδοχής.

Η Αίτηση Αναγνώρισης παρέχεται από τη Γραμματεία του Ακαδημαϊκού Τμήματος στο οποίο είναι εγγεγραμμένος ο φοιτητής με συνημμένα:

- Αντίγραφο όλων των Συμφωνιών Σπουδών (Learning Agreement / Changes to Original Proposed Study Programme) πλήρως επικυρωμένων από τα Ιδρύματα Υποδοχής και Προέλευσης.
- Το Πιστοποιητικό Αναλυτικής Βαθμολογίας (Transcript of Records) ή την ημιεπίσημη κατάσταση βαθμολογίας.

Αφού κατατεθούν τα παραπάνω επικυρωμένα πιστοποιητικά, γίνεται αναγνώριση των μαθημάτων στα οποία εξετάστηκε επιτυχώς ο φοιτητής από το αρμόδιο συλλογικό όργανο του Τμήματος (τη Γενική Συνέλευση του Τμήματος). Τα μαθήματα αναγνωρίζονται με την αντίστοιχη βαθμολογία στην κλίμακα 1-10, καθώς και τις διδακτικές μονάδες τους, εφόσον προκύπτει αντιστοιχία με συγκεκριμένα υποχρεωτικά ή επιλογής μαθήματα του προγράμματος σπουδών του φοιτητή.

Σε περίπτωση που δεν προκύπτει η σχετική αντιστοιχία, τα μαθήματα αναγνωρίζονται ως επιπλέον μαθήματα, συγκεκριμένα ως μαθήματα Erasmus, τα οποία συμπεριλαμβάνονται στο πτυχίο του φοιτητή χωρίς βαθμολογία.

Υπεύθυνος για την αναγνώριση και την αντιστοίχιση της βαθμολογίας και των διδακτικών μονάδων κάθε μαθήματος είναι ο Τμηματικός Συντονιστής του προγράμματος με εισήγησή του στη Γενική Συνέλευση του Τμήματος.

Επίσης ο φοιτητής οφείλει να γνωστοποιήσει στο Τμήμα ΔΣΕΕ αν, μετά την επιστροφή του στην Ελλάδα, έτυχε ομαλής αναγνώρισης των σπουδών του στο εξωτερικό από το Ακαδημαϊκό Τμήμα του ή αν προέκυψαν τυχόν προβλήματα στη σχετική διαδικασία. Αυτά τα στοιχεία είναι απαραίτητα για την αξιολόγηση του προγράμματος Erasmus γενικότερα, χωρίς να έχουν επιπτώσεις στην υποτροφία.

2.2.5 Επαναληπτική περίοδος Σεπτεμβρίου

Αφού ολοκληρωθεί η διαδικασία αναγνώρισης των μαθημάτων στα οποία εξετάστηκε επιτυχώς ο φοιτητής από το Ακαδημαϊκό Τμήμα προέλευσης, ο φοιτητής έχει το δικαίωμα συμμετοχής στην επαναληπτική εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου για όλα τα υπόλοιπα μαθήματα που του επιτρέπει το πρόγραμμα σπουδών του αντίστοιχου εξαμήνου, συμπεριλαμβανομένων των μαθημάτων για τα οποία δεν έλαβε προβιβάσιμο βαθμό στις εξετάσεις του Ιδρύματος Υποδοχής του εξωτερικού (*αρχή της ίσης μεταχείρισης για όλους τους φοιτητές του Παντείου Πανεπιστημίου*).

Ο συνολικός αριθμός των δηλωμένων μαθημάτων, συμπεριλαμβανομένων και των μαθημάτων που αντιστοιχήθηκαν, δεν θα πρέπει να υπερβαίνει το μέγιστο αριθμό μαθημάτων του αντίστοιχου εξαμήνου.

Η συμπληρωματική δήλωση μαθημάτων υποβάλλεται στο αντίστοιχο Ακαδημαϊκό Τμήμα ή απευθείας στη Μηχανογραφική Υπηρεσία του Παντείου Πανεπιστημίου εντός της ορισθείσας προθεσμίας μετά από σχετική ανακοίνωση ή προφορική ενημέρωση που παρέχεται από τη Γραμματεία του Ακαδημαϊκού Τμήματος στο οποίο ο φοιτητής είναι εγγεγραμμένος. Για τη διαδικασία της δωρεάν χορήγησης των αντίστοιχων συγγραμμάτων ο φοιτητής θα πρέπει να απευθύνεται στη Γραμματεία του Τμήματός του και στο Τμήμα Δημοσιευμάτων.

2.2.6 Παράταση σπουδών

Εφόσον η μετακίνηση του φοιτητή πραγματοποιείται κατά το χειμερινό εξάμηνο και έχει διάρκεια ενός εξαμήνου, ο φοιτητής έχει τη δυνατότητα να παρατείνει τις σπουδές του στο εξωτερικό για ένα εξάμηνο ακόμη.

Για την παράταση αυτή ο φοιτητής θα πρέπει:

-να υποβάλει την αίτησή του για παράταση μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στο ΔΣΕΕ. Το ΔΣΕΕ ενημερώνει το φοιτητή αν είναι δυνατή η χρηματοδότησή του από το Erasmus+ για τη χρονική περίοδο της παράτασης. Σε περίπτωση που δεν είναι δυνατή, μπορεί ο φοιτητής να προβεί στην επιλογή παράτασης σπουδών χωρίς υποτροφία.

-να ζητήσει την έγκριση του Ακαδημαϊκού Συντονιστή για την αιτούμενη παράταση και να προωθήσει την έγκριση αυτή στο ΔΣΕΕ.

-να ζητήσει την έγκριση του Πανεπιστημίου Υποδοχής για την αιτούμενη παράταση. Ο φοιτητής θα πρέπει να διερευνήσει τη διαδικασία την οποία απαιτεί το Πανεπιστήμιο Υποδοχής για την αίτηση παράτασης και να την ακολουθήσει. Στη συνέχεια θα πρέπει να προωθήσει την έγκριση του Πανεπιστημίου Υποδοχής στο ΔΣΕΕ.

-να στείλει τις ημερομηνίες του εαρινού εξαμήνου στο ΔΣΕΕ με ηλεκτρονικό μήνυμα.

-να συμπληρώσει το έντυπο «ECTS – European Credit Transfer System / Learning Agreement» με τα στοιχεία του εξαμήνου για το οποίο πραγματοποιεί αίτηση παράτασης και να ακολουθήσει εκ νέου τη διαδικασία που περιγράφεται στα Βήματα 1-8 για τη Συμφωνία Σπουδών (Learning Agreement) (βλ. παραπάνω 2.2.3 Διαδικασία και Έγγραφα ΠΡΙΝ τη Μετακίνηση).

2.2.7 Παραίτηση από τη συμμετοχή σας στο Πρόγραμμα Erasmus+

Στην περίπτωση που για προσωπικούς λόγους δεν είναι δυνατή η μετακίνηση μέσω του Erasmus+ στη συμφωνημένη περίοδο, ο φοιτητής θα πρέπει να υποβάλει στο ΔΣΕΕ Υπεύθυνη Δήλωση Παραίτησης, η οποία γίνεται δεκτή και μέσω ηλεκτρονικού

ταχυδρομείου, και στην οποία θα πρέπει να αναφέρεται η φύση του προβλήματος που οδήγησε στην παραίτηση.

Επισημαίνεται ότι όσο νωρίτερα στη διαδικασία γνωστοποιήσει ο φοιτητής στο ΔΣΕΕ την παραίτησή του, τόσο αυξάνονται οι πιθανότητες αντικατάστασής του από επιλαχόντα υποψήφιο. Με αυτόν τον τρόπο, παρέχεται η δυνατότητα συμμετοχής στο πρόγραμμα σε άλλο συμφοιτητή του, και περιφρουρείται η αξιοπιστία του Παντείου Πανεπιστημίου προς το ΙΚΥ, όσον αφορά τα στοιχεία του προγράμματος.

3. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ERASMUS+ ΓΙΑ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ

3.1 Διαδικασία επιλογής εξερχομένων φοιτητών

3.1.1 Γενικά κριτήρια επιλογής

Για να μπορούν να συμμετέχουν στο Πρόγραμμα Erasmus+ για Πρακτική Άσκηση οι φοιτητές θα πρέπει:

- να είναι υπήκοοι χώρας που συμμετέχει στο πρόγραμμα ή να αναγνωρίζονται ως πρόσφυγες, απάτριδες ή μόνιμοι κάτοικοι της Ελλάδας.
- να είναι εγγεγραμμένοι σε επίσημο πρόγραμμα σπουδών του Παντείου Πανεπιστημίου, το οποίο οδηγεί στην απόκτηση πτυχίου, μεταπτυχιακού ή διδακτορικού διπλώματος.
- να έχουν τη φοιτητική ιδιότητα κατά τη στιγμή της αίτησης στην Προκήρυξη και μέχρι να ολοκληρωθεί η διαδικασία επιλογής τους (κατάθεση Γράμματος Αποδοχής, συνέντευξη επιλογής).
- αν έχουν πραγματοποιήσει ξανά περίοδο Erasmus στο εξωτερικό είτε για Σπουδές είτε για Πρακτική Άσκηση, το διάστημα αυτό να είναι μικρότερο των 12 μηνών (συμπεριλαμβανομένης και της συμμετοχής με μηδενική επιχορήγηση από κονδύλια της ΕΕ).
- αν έχουν αποφοιτήσει προσφάτως μπορούν να συμμετέχουν σε δραστηριότητες Πρακτικής Άσκησης. Οι πρόσφατα αποφοιτήσαντες πρέπει να επιλεγούν από το Ίδρυμα Ανώτατης / Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσής τους κατά το τελευταίο έτος των σπουδών τους και να πραγματοποιήσουν και να ολοκληρώσουν την πρακτική τους άσκηση στο εξωτερικό εντός ενός έτους μετά την αποφοίτησή τους (εφόσον έχουν ολοκληρώσει τη διαδικασία επιλογής, όσο διατηρούσαν τη φοιτητική ιδιότητα).

3.1.2 Ακαδημαϊκά κριτήρια επιλογής

Κάθε Ακαδημαϊκό Τμήμα μπορεί να ορίζει επιπλέον ακαδημαϊκά κριτήρια. Οι ενδιαφερόμενοι υποχρεούνται πρωτίστως να ελέγξουν ότι πληρούν τα ακαδημαϊκά κριτήρια του Τμήματός τους κατά τη στιγμή της μετακίνησής τους, καθώς σε αντίθετη

περίπτωση, δεν θα είναι εφικτή η συμμετοχή τους στο Πρόγραμμα Erasmus+ για Πρακτική Άσκηση στην Ευρώπη.

Στο Τμήμα Οικονομικής και Περιφερειακής Ανάπτυξης οι φοιτητές του Τμήματος θα πρέπει να βρίσκονται στο 4ο και 5ο έτος Σπουδών κατά τη στιγμή της αίτησης στην αντίστοιχη Προκήρυξη για Πρακτική Άσκηση Erasmus+.

3.1.3 Διάρκεια της κινητικότητας

Ελάχιστη επιλέξιμη περίοδος κινητικότητας: 2 μήνες (60 ημέρες).

Μέγιστη διάρκεια κινητικότητας: 3 μήνες (90 ημέρες). ΔΕΝ θα χρηματοδοτούνται παρατάσεις περιόδου Πρακτικής Άσκησης, αλλά μπορούν να εγκριθούν παρατάσεις zero-grant (μηδενικής επιχορήγησης). Σε περίπτωση διαθέσιμων κονδυλίων από προηγούμενες Προκηρύξεις, αυτά θα διανεμηθούν με βάση την αρχή της αναλογικότητας σε όλους τους ενδιαφερόμενους.

Ο ίδιος φοιτητής μπορεί να συμμετέχει σε περιόδους κινητικότητας ανώτατης διάρκειας έως και 12 μηνών ανά κύκλο σπουδών, ανεξαρτήτως του αριθμού και του είδους των δραστηριοτήτων κινητικότητας. Η συμμετοχή με μηδενική επιχορήγηση από κονδύλια της ΕΕ υπολογίζεται και αυτή στην ανώτατη διάρκεια. Η διάρκεια μιας περιόδου πρακτικής άσκησης για πρόσφατα αποφοιτήσαντες φοιτητές συνυπολογίζεται στη μέγιστη διάρκεια των 12 μηνών του κύκλου κατά τον οποίο οι τελευταίοι υποβάλλουν αίτηση για Πρακτική Άσκηση.

3.1.4 Έγγραφα και βήματα για τη διαδικασία επιλογής των φοιτητών

Πριν τη μετακίνηση του φοιτητή προβλέπεται η συμπλήρωση και υποβολή ορισμένων εγγράφων (σε έντυπη ή/ και σε ηλεκτρονική μορφή) και συνήθως περιλαμβάνουν:

- i. Ηλεκτρονική αίτηση.
- ii. Έντυπη αίτηση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.
- iii. Πρόσφατη, έγχρωμη φωτογραφία τύπου ταυτότητας.
- iv. Βεβαίωση της Γραμματείας του Τμήματος Σπουδών του φοιτητή, ότι πληροί τα ακαδημαϊκά κριτήρια επιλεξιμότητας για τη συμμετοχή στο Πρόγραμμα Erasmus+, σύμφωνα με τους όρους που έχει θέσει το Τμήμα προέλευσης.
- v. Πιστοποιητικό Μέσου Όρου από τη Γραμματεία του Τμήματος Σπουδών.
- vi. Γράμμα Αποδοχής / Letter of Acceptance από τον ιδιωτικό ή δημόσιο φορέα υποδοχής. Δίνεται προτεραιότητα στις αιτήσεις με Γράμμα Αποδοχής.
- vii. Αντίγραφο του ανώτερου επιπέδου πιστοποιητικού της ξένης γλώσσας επικοινωνίας/ εργασίας.
- viii. Βιογραφικό Σημείωμα.
- ix. Επιστολή Κινήτρων.

Τα βήματα που ακολουθούν οι φοιτητές για την ολοκλήρωση της διαδικασίας υποβολής των δικαιολογητικών και επιλογής για συμμετοχή στο Πρόγραμμα Erasmus+ κατά βάση περιλαμβάνουν:

Βήμα 1. Οι φοιτητές συμπληρώνουν την ηλεκτρονική αίτηση.

Βήμα 2. Αποστέλλουν στο email: placement.erasmus@panteion.gr την Αίτηση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος, καθώς και όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην Προκήρυξη του Τμήματος ΔΣΕΕ.

Βήμα 3. Το Τμήμα ΔΣΕΕ προβαίνει στον υπολογισμό των μορίων για κάθε υποψήφιο με βάση τα κατατεθέντα δικαιολογητικά.

Βήμα 4. Το Τμήμα ΔΣΕΕ καλεί μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και της ιστοσελίδας του τους φοιτητές σε συνέντευξη, για να υποστηρίξουν την υποψηφιότητά τους ενώπιον του Τμηματικού Συντονιστή. Προκειμένου να συμμετάσχουν στη συνέντευξη και να οριστεί η σειρά κατάταξης με την οποία θα μετακινηθούν οι φοιτητές θα πρέπει να αποστείλουν στο email: placement.erasmus@panteion.gr την αίτηση μαζί με όλα τα δικαιολογητικά μέχρι την προθεσμία που ορίζει το Τμήμα ΔΣΕΕ.

Βήμα 5. Ο αρμόδιος Τμηματικός Συντονιστής συντάσσει λίστα κατάταξης/ προτεραιότητας των αιτούντων με βάση την τελική τους μοριοδότηση, εφόσον οι υποψήφιοι πληρούν τα κριτήρια.

Βήμα 6. Το Τμήμα ΔΣΕΕ ανακοινώνει, στην ιστοσελίδα του <https://erasmus.panteion.gr> τον κατάλογο κατάταξης/ προτεραιότητας των υποψήφιων φοιτητών.

Όπως και στο Πρόγραμμα Erasmus+ για Σπουδές, τα κριτήρια της τελικής μοριοδότησης και κατάταξης των υποψήφιων φοιτητών για συμμετοχή στο Πρόγραμμα Erasmus+ για Πρακτική Άσκηση ορίζεται από τον πίνακα μοριοδότησης και αξιολόγησης των υποψήφιων φοιτητών³. Τα κριτήρια αυτά είναι:

- Η επίδοση του φοιτητή (μέσος όρος βαθμολογίας των μαθημάτων, στα οποία ο φοιτητής έχει εξεταστεί επιτυχώς μέχρι την τελευταία εξεταστική περίοδο πριν την υποβολή της αίτησης).
- Ο αριθμός μαθημάτων, στα οποία ο φοιτητής έχει εξεταστεί επιτυχώς μέχρι την τελευταία εξεταστική περίοδο πριν την υποβολή της αίτησης).
- Το εξάμηνο φοίτησης τη χρονική στιγμή υποβολής της αίτησης κινητικότητας.
- Η γνώση ξένων γλωσσών, ιδιαίτερα της ομιλούμενης στο Ίδρυμα υποδοχής.
- Οι λόγοι συμμετοχής στο πρόγραμμα (motivation) με αιτιολόγηση (Επιστολή Κινήτρων).
- Η συνέντευξη με τον αρμόδιο Τμηματικό Συντονιστή.

Οι λεπτομέρειες σχετικά με τον πλήρη φάκελο των δικαιολογητικών, τις προθεσμίες υποβολής, τις ημερομηνίες των συνεντεύξεων, τη μοριοδότηση και αξιολόγηση των υποψήφιων φοιτητών ορίζονται από το Τμήμα ΔΣΕΕ και αναρτώνται στην ιστοσελίδα

---

³ Οι πίνακες μοριοδότησης ανακοινώνονται από το Τμήμα ΔΣΕΕ και αναρτώνται στην ιστοσελίδα του. Προβλέπουν τους συντελεστές βαρύτητας που έχουν στην αξιολόγηση του υποψήφιου φοιτητή τα γενικότερα κριτήρια επιλογής. Η μοριοδότηση των υποψήφιων μπορεί να διαφέρει μεταξύ κύκλων σπουδών (πρώτος, δεύτερος, και τρίτος κύκλος) και μεταξύ Προγραμμάτων Erasmus+ (Πρόγραμμα για Σπουδές και Πρόγραμμα για Πρακτική Άσκηση).

του <https://erasmus.panteion.gr>. Στην ιστοσελίδα του Τμήματος ΔΣΕΕ ο φοιτητής θα βρει οδηγίες και βοηθήματα σχετικά με τη συμπλήρωση των σχετικών εγγράφων, τη σύνταξη της Επιστολής Κινήτρων, τη σύνταξη του βιογραφικού σημειώματος, τη δομή του Γράμματος Αποδοχής, και την αντιστοιχία πτυχίων ξένων γλωσσών με επίπεδο γλωσσομάθειας. Επίσης, θα βρει πληροφορίες σχετικά με τα μηνιαία ποσά επιχορήγησης, ανάλογα με το κόστος διαβίωσης των χωρών στις οποίες εδρεύουν οι Φορείς Υποδοχής, καθώς και τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του ως φοιτητής του Προγράμματος Erasmus+ (όπως προσδιορίζονται, λόγου χάρη, από τη Χάρτα Φοιτητή Erasmus, Erasmus Student Charter).

3.2 Θέσεις Πρακτικής Άσκησης Erasmus+ (Placement Offers)

3.2.1 Τρόποι επιλογής Φορέα Υποδοχής για Πρακτική Άσκηση στην Ευρώπη

Στα πλαίσια του Προγράμματος Erasmus+ για Πρακτική Άσκηση δεν υπάρχει κατάλογος φορέων πρακτικής άσκησης (όπως συμβαίνει με την μετακίνηση Erasmus+ για Σπουδές) καθώς δεν χρειάζεται προηγουμένως σύναψη διμερούς συμφωνίας μεταξύ του Πανεπιστημίου και του συνεργαζόμενου φορέα.

Προβλέπονται δύο τρόποι επιλογής φορέα για πρακτική άσκηση μέσω του Προγράμματος Erasmus+:

1^{ος} τρόπος: Στην ιστοσελίδα του Τμήματος ΔΣΕΕ αναρτώνται θέσεις Πρακτικής Άσκησης από φορείς του εξωτερικού που επικοινωνούν με το Τμήμα και στέλνουν τα στοιχεία τους.

2^{ος} τρόπος: Εναλλακτικά, ο φοιτητής μπορεί να αναζητήσει και να επιλέξει ένα φορέα με τον οποίο επιθυμεί να κάνει πρακτική άσκηση μέσω του Προγράμματος Erasmus+. Ο φοιτητής επικοινωνεί με το φορέα για να ενημερωθεί για τις προϋποθέσεις πρακτικής άσκησης στο εν λόγω φορέα και να λάβει Γράμμα Αποδοχής.

Σε κάθε περίπτωση, θα πρέπει οι φοιτητές να συμβουλευούνται το Τμήμα ΔΣΕΕ και τους καθηγητές τους σχετικά με την επιλογή του φορέα. Το Τμήμα ΔΣΕΕ αναλαμβάνει να καθοδηγήσει το φοιτητή στην επιλογή του κατάλληλου Φορέα Υποδοχής. Προσφέρει συμβουλές αναζήτησης και επικοινωνίας με τους φορείς, καθώς και οδηγίες σύνταξης του Βιογραφικού Σημειώματος, και της Επιστολής Κινήτρων. Βοηθά το φοιτητή να επιλέξει Φορέα Υποδοχής με βάση το αντικείμενο σπουδών του και τα επαγγελματικά του ενδιαφέροντα. Ενημερώνει το φοιτητή για τους επιλέξιμους φορείς και τα επιλέξιμα κράτη στην Ευρώπη (βλ. παρακάτω). Στην ιστοσελίδα του το ΔΣΕΕ αναρτά σχετικές συμβουλές, οδηγίες και βοηθήματα για την υποστήριξη των φοιτητών στην αναζήτησή τους για φορέα.

3.2.2 Επιλέξιμοι οργανισμοί για Πρακτική Άσκηση στην Ευρώπη

- Οποιοσδήποτε δημόσιος ή ιδιωτικός οργανισμός που δραστηριοποιείται στην αγορά εργασίας ή στους τομείς της εκπαίδευσης, της κατάρτισης και της νεολαίας. Παραδείγματος χάριν, ο εν λόγω φορέας μπορεί να είναι:

- Δημόσια ή ιδιωτική, μικρή, μεσαία ή μεγάλη επιχείρηση (συμπεριλαμβανομένων κοινωνικών επιχειρήσεων).
- Δημόσιος φορέας τοπικού, περιφερειακού ή εθνικού επιπέδου.
- Κοινωνικός εταίρος ή άλλος εκπρόσωπος του εργασιακού χώρου, συμπεριλαμβανομένων εμπορικών επιμελητηρίων, επαγγελματικών/ βιοτεχνικών ενώσεων και συνδικαλιστικών οργανώσεων.
- Ερευνητικό Ινστιτούτο - Ίδρυμα.
- Σχολείο/ Ινστιτούτο/ Εκπαιδευτικό κέντρο (οποιασδήποτε βαθμίδας, από την προσχολική έως τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, συμπεριλαμβανομένων κέντρων επαγγελματικής εκπαίδευσης και εκπαίδευσης ενηλίκων).
- Μη κερδοσκοπικός οργανισμός, ένωση, ΜΚΟ.
- Φορέας που παρέχει υπηρεσίες επαγγελματικού προσανατολισμού, επαγγελματικής συμβουλευτικής και ενημέρωσης.
- Ίδρυμα ανώτατης/ τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σε χώρα του προγράμματος, στο οποίο έχει απονεμηθεί Χάρτης Erasmus για την Ανώτατη / Τριτοβάθμια Εκπαίδευση.

*Οι ακόλουθες κατηγορίες φορέων **ΔΕΝ** είναι επιλέξιμες ως Φορείς Υποδοχής για Πρακτική Άσκηση φοιτητών:*

- Ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα και άλλοι φορείς της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των εξειδικευμένων οργανισμών (ο φοιτητής μπορεί να βρει τον αναλυτικό κατάλογο από την ιστοσελίδα του Τμήματος ΔΣΕΕ).
- Οργανισμοί που διαχειρίζονται προγράμματα της ΕΕ, όπως οι Εθνικές Μονάδες Erasmus+ (προκειμένου να αποφευχθεί πιθανή σύγκρουση συμφερόντων και/ ή διπλή χρηματοδότηση).

3.2.3 Επιλέξιμα κράτη για Πρακτική Άσκηση στην Ευρώπη

- Τα 27 κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλες χώρες της Ευρώπης.
- Χώρες του Προγράμματος που δεν ανήκουν στην ΕΕ: Ανδόρα, Βατικανό, Βόρεια Μακεδονία, Ελβετία, Ηνωμένο Βασίλειο*, Ισλανδία, Λιχτενστάιν, Μονακό, Νήσοι Φερόε, Νορβηγία, Σαν Μαρίνο, Σερβία, Τουρκία.

* Σύμφωνα με το άρθρο 33 παράγραφος 3 της απόφασης 2013/755/ΕΕ* του Συμβουλίου της 25ης Νοεμβρίου 2013, για τη σύνδεση των Υπερπόντιων Χωρών και Εδαφών με την Ευρωπαϊκή Ένωση, η Ένωση μεριμνά ώστε άτομα και οργανισμοί από ή προς Υπερπόντιες Χώρες και Εδάφη (ΥΧΕ) να είναι επιλέξιμοι για το Erasmus+, σύμφωνα με τους κανόνες του προγράμματος και τις ρυθμίσεις που ισχύουν για το κράτος μέλος με το οποίο συνδέονται τα εν λόγω ΥΧΕ. Αυτό σημαίνει ότι τα άτομα και οι οργανισμοί από τις ΥΧΕ συμμετέχουν στο Πρόγραμμα με το στάτους «Χώρα του Προγράμματος», θεωρώντας ως Χώρα του Προγράμματος το κράτος μέλος της ΕΕ με το οποίο συνδέονται.